

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

ניתן להפיץ לזיכוי הרבים תחת השם 'נר שמואל' בלבד

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

כתובות - ג'

1. כיצד יתכן שמדין תורה הגט בטל, ורבנן משום תקנת צנועות ופרוצות מתירים אשת איש לעלמא? כל המקדש עושה כן על דעת שירצו רבנן בקידושין, וכאן הפקיעו רבנן את קידושין. בכסף ע"י שמחשיבים למפרע את המעות כמתנה ובביאה ע"י שהחשיבו את כל בעילותיו למפרע כבעילות זנות.
2. לפי הגירסא השניה - שיטת רבא שמועיל טענת אונס בגיטין. מהיכן הקשו עליו? שלוש הראיות שהובאו בדף הקודם הם הקושיות, ודחיית הראיות הם התירוצים. [א. אם לא באתי מכאן ועד י"ב חודש וכו' ב. 'מעכשיו אם לא באתי וכו' ג. המעשה באדם שהפסיקו נהר].
3. האם אף בזמנינו בתולה נשאת ליום הרביעי? רב שמואל בר יצחק: אם קיים מצב שקביעות כל הימים שוה בבתי דינים, כפי שהיה קודם תקנת עזרא - אשה נשאת בכל יום. אמנם ביום א' וב' זה דווקא באופן שכבר טרח להכין את הסעודה לפני השבת, שהרי שנינו בברייתא שקדו חכמים על תקנת בנות ישראל שיהא אדם טורח בסעודה וכו'.
4. מהתקופה שנהיה סכנה לכנוס ברביעי, נהגו העם לכנוס בשלישי, ולא מיחו בידם חכמים, אבל בשני לא יכנס, כיון שבשביל אותה סכנה מספיק לעקור יום אחד, וכך עדיין יהיה לו שני ימים לטרוח בסעודה. באיזה סכנה מדובר? אין לפרש: שאמרו בתולה הנשאת ליום הרביעי תיהרג, שא"כ מדוע רק נהגו, היו צריכים לעקור את 'רביעי' משום סכנת נפשות. אלא ביאר רבה: שאמרו בתולה הנשאת ביום רביעי תיבעל להגמון תחלה. אע"פ שזה רק אונס, כיון שיש צנועות שימסרו נפשם למיתה יבואו לסכנה. אבל לא יועיל לדרוש להם שאונס מותר: כיון שיש פרוצות שיעשו ברצון ויאסרו על בעליהן, וכן יש כהנות שנאסרות אף באונס וימסרו עצמם למיתה.
5. אם קיום התקנה הביא לסכנה מדוע לא עקרוה? גזירת שמד עשויה להתבטל במשך הזמן ולכן לא עוקרים תקנה מפני הגזירה.
6. מדוע לא חששו שגם ביום שלישי יבא ההגמון לבעול? כיון שאין קביעות לעשות חתונה ביום זה ע"י תקנת ב"ד, מספק לא עקר ההגמון לבא לעיר.
7. שנינו בהמשך הברייתא שמחמת האונס - מותר לכנוס אף בשני. באיזה אונס מדובר? א. רבא: שר הצבא עומד לבא לעיר ביום רביעי וחיל משרתיו כבר באים בשלישי ויחטפו צרכי סעודה מאשר ימצאו ומדובר שעומד להתיישב קבע בעיר, אך אם עומד לעזוב את העיר נמתין לרביעי שבשבוע הבא. ב. כגון הברייתא הבאה: הרי שהיה פתו אפוי וטבחו טבוח ויינו מזוג, ומת אביו של חתן או אמה של כלה, מכניסין את המת לחדר ואת החתן ואת הכלה לחופה, ובוכל בעילת מצוה ופורש, ונוהג שבעת ימי המשתה ואחר כך נוהג שבעת ימי אבילות. וכל אותן הימים הוא ישן בין האנשים והיא ישנה בין הנשים, ואין מונעין תכשיטין מן הכלה כל שלשים יום. באופן זה התירו אף ביום שני כדי שלא תתעכב הקבורה. עוד למדנו שם - דוקא מת אבי החתן שהוא דואג לסעודה או אם הכלה שהיא דואגת לתכשיטים, ומלבדם אין מי שיטרח, אבל הפוך לא.